

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

Γραφείου Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων Πρεσβείας Μόσχας

1-15 Σεπτεμβρίου 2017

Επιμέλεια: Ηλίας Θανασάς, Γεν. Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄
Χριστίνα Στεφανίδου, Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄
Αδαμάντιος Καρυπιανός, Γραμματέας ΟΕΥ Α΄

4 Leontievsky Pereulok, 125009, Μόσχα, Ρωσική Ομοσπονδία
Τηλ.: +7 495 539 2970, Fax: +7 495 539 2974, E-mail: ecocom-moscow@mfa.gr

Βασικά οικονομικά μεγέθη

Συναλλαγματική ισοτιμία € / ₺

1 Ευρώ = 68,6 Ρούβλια (15.09.2017)

Πληθωρισμός

Μετά από τη μείωση του στο 3,3% (-0,5%) τον Αύγουστο τ.έ. (Rosstat), εξωτερικοί και εγχώριοι αναλυτές εκτιμούν ότι ο πληθωρισμός είναι πιθανό να διαμορφωθεί στο επίπεδο του 4% στο σύνολο του 2017, μέγεθος ασυνήθιστο για τα ρωσικά δεδομένα, καθώς τόσο χαμηλός πληθωρισμός έχει να καταγραφεί από την εποχή του σοβιετικού Ρουβλίου. Η πτωτική τάση αποδίδεται στην πορεία μείωσης των πραγματικών εισοδημάτων, που φάνηκε να σταματά το φετινό καλοκαίρι. Μολονότι ορισμένοι παρατηρητές αμφισβάλουν για την ορθότητα/πληρότητα των στοιχείων, αρκετοί θεωρούν πιθανή και ωφέλιμη τη μείωση του πληθωρισμού στο 2-3% το επόμενο διάστημα (εφόσον δεν υπάρξουν απρόοπτα), εξέλιξη που θα επιτρέψει στις επιχειρήσεις να δανειζονται με επιτόκια 7-10% / έτος, καθώς προβλέπουν ότι η κεντρική τράπεζα θα προχωρήσει σε μείωση του βασικού επιτοκίου στο 8% μέχρι το τέλος του έτους και στο 6% μέχρι το τέλος του 2018 (από 9% σήμερα). [RIA, Business Insider]

Κατώτατος μισθός

Το ρωσικό Υπουργείο Εργασίας γνωστοποίησε (11/9) ότι, σύμφωνα με καταρτισθέν νομοσχέδιο που θα κατατεθεί στην Κρατική Δούμα τις επόμενες εβδομάδες, ο κατώτατος μισθός πρόκειται να αυξηθεί κατά 21,7% από 01.01.2018. Από τα 7.800, στα οποία ορίστηκε τον Ιούλιο του 2017, θα ανέλθει στα 9.489 Ρούβλια (€ 139), δηλαδή στο 85% του κατώτατου εισοδήματος επιβίωσης (9.889), με προοπτική περαιτέρω αύξησης στο 100% την 01.01.2019. [TASS]

Εκτέλεση Προϋπολογισμού

Ο Πρωθυπουργός της Ρωσίας, D. Medvedev, δήλωσε (13/9) ότι η αξία του ελλείμματος του

Προϋπολογισμού ανήλθε στα 400 δισ. Ρούβλια (€ 5,8 δισ.) στο α΄ εξάμηνο του 2017. Το ποσό αυτό αντιστοιχεί στο 1% του ΑΕΠ, έναντι 3,6% στο α΄ εξάμηνο του 2016. Η αξία των δημοσίων εσόδων ανήλθε στα 7 τρισ. Ρούβλια (+21,5%) και η αξία των δημοσίων δαπανών στα 7,5 τρισ. Ρούβλια. Η διάρθρωση των εσόδων φαίνεται να μεταβάλλεται, καθώς περισσότερα έσοδα προέρχονται πλέον από φόρους και τέλη παρά από τις πωλήσεις πετρελαίου και αερίου.

Εξωτερικός Τομέας

Αύξηση ρωσικών εξαγωγών

Σύμφωνα με το Ρωσικό Κέντρο Εξαγωγών, η αξία των ρωσικών εξαγωγών (εκτός καυσίμων) αυξήθηκε κατά 6,4% στο α΄ εξάμηνο του 2017. Η αξία των εξαγωγών αγροδιατροφικών προϊόντων αυξήθηκε κατά 20% και εκείνη των πολύτιμων μετάλλων και λίθων κατά 15%.

Συνομιλίες Προέδρων Ρωσίας και Ν. Κορέας

Μετά από συνομιλίες με τον Πρόεδρο της Νότιας Κορέας Moon Jae-in (7/9), ο Πρόεδρος της Ρωσίας δήλωσε ότι η νοτιοκορεατική επιχειρηματική κοινότητα ενδιαφέρεται για την εντατικοποίηση της συνεργασίας με τη ρωσική. Επισημάνθηκε ότι στο 3^ο Ανατολικό Οικονομικό Φόρουμ (Βλαδιβοστόκ, 5-7/9) η νοτιοκορεατική πλευρά συμμετέσχε με 100 εκπροσώπους 50 επιχειρήσεων, ενώ ο κ. Moon Jae-in εξέφρασε την επιθυμία να υπογραφεί εμπορική συμφωνία της χώρας του με την Ευρασιατική Οικονομική Ένωση. Ο Β. Πούτιν θέλησε να υπογραμμίσει ότι ο όγκος του διμερούς εμπορίου αυξήθηκε κατά 50% στο α΄ εξάμηνο τ.έ., ανερχόμενος στα \$ 10 δισ., και ότι στη Ρωσία δραστηριοποιούνται περισσότερες από 600 νοτιοκορεατικές επιχειρήσεις και έχουν επενδυθεί περισσότερα από \$ 2 δισ. [TASS]

Συνομιλίες Προέδρου Ρωσίας – ΠΘ Ιαπωνίας

Μετά από την ολοκλήρωση των συνομιλιών μεταξύ του Προέδρου της Ρωσίας Β. Πούτιν και του Πρωθυπουργού της Ιαπωνίας Shinzo Abe (κατά το

3^ο Ανατολικό Οικονομικό Φόρουμ στο Βλαδιβοστόκ, 5-7/9), ανακοινώθηκε ότι υπογράφηκαν 50 διμερή διακυβερνητικά και διαπεριφερειακά μνημόνια καθώς και συμφωνίες μεταξύ επιχειρήσεων των δύο χωρών. Μεταξύ άλλων, το Ρωσικό Ταμείο Άμεσων Επενδύσεων RFPI και η Ιαπωνική Τράπεζα Διεθνούς Συνεργασίας υπέγραψαν συμφωνία ίδρυσης επενδυτικού ταμείου \$ 1 δισ., ενώ ο Πρόεδρος Πούτιν αναφέρθηκε στην πρόθεση κατασκευής γέφυρας (περίπου 42 χλμ.) μεταξύ Σαχαλίνης και Χοκάιντο στο ορατό μέλλον. [TASS]

Παραγωγή και εξαγωγές σιτηρών

Η Διεύθυνση Ρύθμισης Αγροτικών Αγορών του ρωσικού Υπουργείου Γεωργίας γνωστοποίησε (7/9) ότι οι εξαγωγές σιτηρών του τρέχοντος γεωργικού έτους (Ιουλίου 2017-Ιουνίου 2018) ενδέχεται να είναι της τάξης των 44 εκ. τόνων, έναντι προηγούμενων εκτιμήσεων για 40 εκ. τόνους.

Αναλυτές της εδώ αγοράς υπολογίζουν ότι η φετινή σοδειά θα είναι της τάξης των 133 εκ. τόνων και επισημαίνουν ότι τα έσοδα της Ρωσίας από την πώληση σιτηρών ήταν μεγαλύτερα από τα έσοδα από την πώληση οπλικών συστημάτων το 2016. Η διεθνής κατανάλωση σιτηρών αυξάνεται κατά περίπου 2,8% ετησίως από το 2011. Το Aegic (<http://aegic.org.au>) θεωρεί ότι η προσφορά ρωσικού σιταριού θα αυξηθεί κατά 60% στο διάστημα 2015-2060. Εγχώριοι παρατηρητές αποδίδουν την εκρηκτική άνοδο στο γεγονός ότι η Ρωσία ξεκίνησε από χαμηλή βάση, έχει μεγάλα περιθώρια βελτίωσης της παραγωγικότητας της εργασίας και έχει υιοθετήσει πολιτικές στήριξης του κλάδου.

Δημοσίευμα της ιταλικής La Stampa (14/9) τονίζει τη σημασία της κλιματικής αλλαγής για την αύξηση της αγροτικής γης στη Ρωσία, σημειώνοντας ότι μεταξύ Ιουλίου 2016 και Ιουνίου 2017 εξήχθησαν 27,8 εκ. τόνοι σίτου (από παραγωγή 73 εκ. τόνων) και για το αντίστοιχο διάστημα των ετών 2017-2018 αναμένονται εξαγωγές 31,5 εκ. τόνων (από πιθανή παραγωγή 80 εκ. τόνων). Πέραν της διεύρυνσης των καλλιεργούμενων εκτάσεων, η κλιματική αλλαγή ευνοεί τα ρωσικά σιτηρά μέσω των προβλημάτων που προκαλεί στους παραγωγούς Αμερικής και Αυστραλίας (παρατεταμένη ανομβρία), δίνοντας στους Ρώσους εξαγωγείς πλεονέκτημα στη διάθεση φθηνών

προϊόντων σε αγορές όπως η Νιγηρία, το Μπαγκλαντές και η Ινδονησία. [RIA]

Φημολογούμενο ελληνικό ενδιαφέρον για αγορά υδροπτερυγών και παραγωγή πυροσβεστικών αεροσκαφών

Δημοσίευμα του ιστοτόπου life.ru (4/9), επικαλούμενο πληροφορίες προερχόμενες από «κυβερνητικές πηγές», που επιβεβαιώθηκαν από τη ρωσική United Aircraft Corporation (UAC), αναφέρεται στο ενδιαφέρον που εκδήλωσε ελληνική εταιρεία στην UAC για την παραγωγή αεροσκαφών πυρόσβεσης, έρευνας και διάσωσης τύπου Be-200 και Be-112 / Be-114 στην Ελλάδα και την προώθησή τους από τη χώρα μας σε άλλες χώρες της ΕΕ. Στο ίδιο δημοσίευμα γίνεται μνεία στις επιφυλάξεις της ρωσικής πλευράς ως προς την οικονομική και πολιτική βιωσιμότητα του εγχειρήματος. Άλλο δημοσίευμα του ίδιου ιστοτόπου (5/9) αναφέρεται σε ενδιαφέρον της ελληνικής πλευράς και προχωρημένες διαπραγματεύσεις για την αγορά ρωσικών υδροπτερυγών (ιπτάμενα δελφίνια) τύπου KOMETA, αξίας 6,3 εκ. δολαρίων. Σκάφη αυτού του είδους είχαν αγοραστεί από την Ελλάδα προ τριακονταετίας.

Αντικατάσταση ρωσικών ομολόγων

Το ρωσικό Υπουργείο Οικονομικών γνωστοποίησε (13/9) ότι προτίθεται να προχωρήσει σε ανταλλαγή ομολόγων του που λήγουν το 2018 και το 2030 με άλλα, που θα λήγουν το 2027 και το 2047, σε μια προσπάθεια να μετατεθούν στο μέλλον ορισμένες πληρωμές εξωτερικού χρέους. Η χώρα πρέπει να πληρώσει σχεδόν \$ 3,5 δισ. στους κατόχους των ομολόγων που λήγουν τον Ιούλιο του 2018 και \$ 10,7 δισ. στους κατόχους ομολόγων που λήγουν το 2030. Η ονομαστική αξία των νέων ομολόγων που θα εκδοθούν θα είναι της τάξης των \$ 4 δισ.. Με ενδιαφέρον αναμένονται οι αντιδράσεις των επενδυτών. [Reuters]

Εισαγωγές ντομάτας από την Τουρκία

Ο Ρώσος Υπουργός Γεωργίας, Alexander Tkachev δήλωσε, στη διάρκεια τηλεοπτικής συνέντευξης (13/9), ότι οι εισαγωγές ντομάτας από την Τουρκία δεν θα επιτραπούν πριν από τον χειμώνα, όταν η εγχώρια παραγωγή δεν θα επαρκεί για την κάλυψη των αναγκών της αγοράς. Του σχολίου του υπουργού προηγήθηκε δημοσίευμα της Kommersant περί σκέψεων των ρωσικών αρχών να επιτραπούν μερικώς οι εν λόγω εισαγωγές από τον Οκτώβριο τ.έ.. [RIA]

Ειδήσεις εσωτερικής αγοράς

Μηχανισμός παροχής έκτακτης ρευστότητας

Η Κεντρική Τράπεζα της Ρωσίας (ΚΤΡ) γνωστοποίησε (4/9) ότι την 1^η Σεπτεμβρίου τέθηκε σε λειτουργία νέος μηχανισμός παροχής έκτακτης ρευστότητας σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα της χώρας που αντιμετωπίζουν σχετικές δυσκολίες. Σε γενικές γραμμές, για τη δημιουργία του μηχανισμού ακολουθήθηκαν διεθνή πρότυπα που εφαρμόζονται ήδη από την ΕΚΤ (βλ. ELA), την Τράπεζα της Αγγλίας και τη Fed.

Η έκτακτη ρευστότητα θα παρέχεται σε Ρούβλια, για διάστημα που δεν θα ξεπερνά τις 90 ημέρες, με επιτόκιο κατά 1,75% υψηλότερο του βασικού επιτοκίου (9%). Δικαίωμα καταφυγής στον μηχανισμό έχουν τράπεζες που αντιμετωπίζουν προσωρινές δυσκολίες, εφόσον έχουν εξαντλήσει προηγουμένως κάθε άλλη πηγή ρευστότητας, συμπεριλαμβανομένων των τυπικών μέσων της Κεντρικής Τραπεζής. Μαζί με το αίτημα των ενδιαφερομένων για την παροχή υποστήριξης θα πρέπει να υποβάλλεται και «στρατηγική εξόδου», στην οποία θα εκτίθενται αναλυτικά ο σχεδιασμός για την θεραπεία των όποιων προβλημάτων και πληροφορίες σχετικά με την παροχή εγγυήσεων εκ μέρους του ωφελουμένου. Κατά την αξιολόγηση του αιτήματος θα εξετάζονται παράμετροι όπως η χρηματοοικονομική σταθερότητα του ενδιαφερομένου και η συστημική του σημασία.

Η Otkritie Bank (4^η μεγαλύτερη) ήταν η πρώτη τράπεζα που ωφελήθηκε από τον νέο μηχανισμό, λίγες ημέρες μετά από την παρέμβαση της ΚΤΡ για τη διάσωσή της. Είχε προηγηθεί εκτεταμένη εκροή καταθέσεων, εν μέσω ανησυχιών για το δανειακό της χαρτοφυλάκιο. Η Κεντρική Τράπεζα υπολογίζει ότι θα χρειαστούν έως και 400 δισ. Ρούβλια για την κάλυψη του κενού του ισολογισμού της Otkritie και πρόκειται να δημοσιοποιήσει τις πλήρεις εκτιμήσεις της για την κεφαλαιακή κατάσταση της διασωθείσας τράπεζας εντός του επόμενου τριμήνου. Η παρέμβαση ερμηνεύτηκε ως μήνυμα της ΚΤΡ σχετικά με την ετοιμότητα της να συμβάλλει στην αντιμετώπιση προβλημάτων ρευστότητας και άλλων ιδιωτικών τραπεζών. Η Otkritie ήταν μέχρι πρότινος η μεγαλύτερη ιδιωτική τράπεζα της χώρας. Μέσω της παρέμβασής της, με χρήση πόρων του Ταμείου Εξυγίανσης του Τραπεζικού Κλάδου, η ΚΤΡ θα γίνει ο κύριος μέτοχος του εν χρηματοπιστωτικού ιδρύματος.

Σχολιάζοντας τις τελευταίες εξελίξεις, ο Υπουργός Οικονομικής Ανάπτυξης της Ρωσικής Ομοσπονδίας, Maxim Oreshkin, δήλωσε (5/9) ότι το εγχώριο χρηματοπιστωτικό σύστημα παραμένει στο σύνολό του σταθερό, παρά τις δυσχέρειες που αντιμετωπίζει μικρός αριθμός τραπεζών. Στο ίδιο

πνεύμα, ο επικεφαλής της Sberbank, μεγαλύτερης ρωσικής τράπεζας, εξέφρασε την άποψη ότι η κατάσταση είναι σταθερή και ότι η παρέμβαση της ΚΤΡ ήταν εύστοχη.

Στις 14/9, η επικεφαλής της Κεντρικής Τραπεζής, Elvira Nabiullina, ανακοίνωσε ότι η ΚΤΡ σχεδιάζει να ελέγξει τα συστήματα διαχείρισης κινδύνου και την κεφαλαιακή επάρκεια των χρηματοπιστωτικών οργανισμών με ενεργητικό άνω των 500 δισ. Ρουβλίων (€ 7,3 δισ.) μέχρι το τέλος του τρέχοντος έτους και των υπόλοιπων χρηματοπιστωτικών οργανισμών το 2018. [Reuters, RIA, Economist, TASS]

3^ο Ανατολικό Οικονομικό Φόρουμ (Eastern Economic Forum)

Το 3^ο Ανατολικό Οικονομικό Φόρουμ έλαβε χώρα στο Βλαδιβοστόκ στις 5 (ημέρα ανεπίσημων επαφών) 6 και 7 Σεπτεμβρίου τ.έ.. Το φόρουμ αποτελεί καρπό πρωτοβουλίας του Ρώσου Προέδρου Β. Πούτιν, με στόχο την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης της ρωσικής Άπω Ανατολής και τη διεύρυνση της διεθνούς συνεργασίας στην περιοχή Ασίας-Ειρηνικού. Συμμετέσχον εκπρόσωποι κυβερνήσεων και 723 εκπρόσωποι επιχειρήσεων από 55 χώρες, συμπεριλαμβανομένων Κίνας, Ινδίας, Ιαπωνίας, Αυστραλίας, Καναδά, ΗΠΑ και Ηνωμένου Βασιλείου. Στη φετινή διοργάνωση συζητήθηκαν ζητήματα όπως η αποτελεσματικότητα των αναπτυξιακών ζωνών, ο ελεύθερος λιμένας Βλαδιβοστόκ, οι περιφερειακές υποδομές και το πρόγραμμα διανομής γαιών της ρωσικής Άπω Ανατολής ("Far-Eastern Hectare").

Στις 7/9 πραγματοποιήθηκε η κεντρική συνεδρίαση του Φόρουμ, με τη συμμετοχή του Προέδρου Πούτιν, του ΠΘ της Ιαπωνίας Shinzō Abe, του Προέδρου της Νότιας Κορέας Moon Jae-in και του Προέδρου της Μογγολίας Khaltmaagiin Battulga. Ο Ρώσος Πρόεδρος τόνισε ότι η βιομηχανία στην περιοχή της Άπω Ανατολής μεγεθύνεται με ρυθμό 8,6%, δηλαδή ταχύτερα απ' ό,τι στην υπόλοιπη Ρωσία. Προσέθεσε ότι στην εν λόγω περιφέρεια έχουν δημιουργηθεί κίνητρα και ευκαιρίες για τις επιχειρήσεις (φοροαπαλλαγές, απλοποιημένες διοικητικές διαδικασίες, μειωμένοι δασμοί, εκσυγχρονισμός κοινωνικών υποδομών και υποδομών μεταφορών) και προανήγγειλε την παροχή και νέων διευκολύνσεων στους επενδυτές. Ο Πρόεδρος της Ν. Κορέας εξέφρασε την επιθυμία να υπογραφεί εμπορική συμφωνία της χώρας του με την Ευρασιατική Οικονομική Ένωση, ο Ιάπωνας Πρωθυπουργός αναγνώρισε την πρόοδο που έχει

σημειωθεί στη συνεργασία της χώρας του με τη Ρωσία το τελευταίο έτος και ο Πρόεδρος της Μογγολίας ευχαρίστησε τη Ρωσία για την παροχή της δυνατότητας εξαγωγών με προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση στους λιμένες της. Οι ηγέτες των τεσσάρων κρατών σχεδιάζουν τη δημιουργία ενοποιημένου περιφερειακού συστήματος παροχής ηλεκτρικής ενέργειας.

Ο Αναπληρωτής Πρωθυπουργός Yuri Trutnev γνωστοποίησε ότι στο περιθώριο του φετινού Φόρουμ υπογράφηκαν τουλάχιστον 217 συμφωνίες αξίας 2,5 τρισ. Ρουβλίων (€ 36,8 δισ.), έναντι 216 συμφωνιών αξίας 1,85 τρισ. Ρουβλίων το 2016.

Εκτιμάται ότι η ζήτηση όσον αφορά τις επενδύσεις στον τομέα των υποδομών στη ρωσική Άπω Ανατολή είναι της τάξης του 1 τρισ. Ρουβλίων, δηλαδή σχεδόν του ημίσιου του συνόλου της Ρωσίας. Οι Άμεσες Ξένες Επενδύσεις που εισέρρευσαν στην περιοχή αυξήθηκαν κατά 56% στο διάστημα 2015-2016, σύμφωνα με τις ρωσικές αρχές, που προτείνουν την υλοποίηση 32 επενδυτικών εγχειρημάτων αξίας 1,25 τρισ. Ρουβλίων το επόμενο διάστημα, με κύριες ωφελούμενες εγχώριες επιχειρήσεις, γεγονός που δεν ικανοποιεί τους ξένους επενδυτές. [Πηγές: Vedomosti, Izvestia, RBK, TASS]

Προσανατολισμός και ανάκαμψη ρωσικής οικονομίας

Στο πλαίσιο ομιλίας του στο 3^ο Ανατολικό Οικονομικό Φόρουμ (Βλαδιβοστόκ, 5-7/9), ο Πρόεδρος της Ρωσίας αναφέρθηκε στην αντίληψή του για το μέλλον της οικονομίας της χώρας. Μεταξύ άλλων, ο κ Πούτιν αναγνώρισε ότι προέχει και για τη Ρωσία, όπως και για τις περισσότερες χώρες, η προσαρμογή στις απαιτήσεις της λεγόμενης «νέας τεχνολογικής τάξης» (έμφαση σε νέες τεχνολογίες, ψηφιακή οικονομία, τεχνητή νοημοσύνη κ.λπ.), προσθέτοντας, ωστόσο, ότι θα ήταν παράδοξο εάν η Ρωσία δεν αξιοποιούσε τα ειδικά ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα που ήδη διαθέτει κατά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση της κυβερνητικής αναπτυξιακής στρατηγικής. Στα υφιστάμενα πλεονεκτήματα συγκαταλέγονται οι φυσικοί πόροι, η γεωγραφική θέση της χώρας και ο ρόλος που αυτή μπορεί να διαδραματίσει ως γέφυρα μεταξύ Ευρώπης και Ασίας. Με αφορμή την τοποθέτηση του Ρώσου Προέδρου, σημειώνεται ότι προσφάτως δημοσιοποιήθηκαν εκτιμήσεις της Ένωσης Ρωσικών Τραπεζών (ARB), σύμφωνα με τις οποίες ο αγροτικός κλάδος φαίνεται να αποδυναμώνεται, κυρίως λόγω της απόφασης της κυβέρνησης για σημαντική μείωση της κρατικής στήριξης στον αγροτικό τομέα στο διάστημα 2017-2020.

Σε δικές του δηλώσεις σε συνάντηση της Επιτροπής Προϋπολογισμού (11/9), ο Πρωθυπουργός D. Medvedev αναφέρθηκε σε θετικά αξιολογούμενα χαρακτηριστικά της

οικονομίας, όπως η ανάπτυξη χωρίς την εκδήλωση σοβαρών ανισορροπιών και ο περιορισμός της εξάρτησης από τις τιμές του πετρελαίου και του φυσικού αερίου. Ο κ. Medvedev προσέθεσε ότι, χάρις στην ασκούμενη οικονομική πολιτική, κατέστη δυνατή η απορρόφηση των εξωτερικών κραδασμών, επανήλθε η οικονομία στον δρόμο της μεγέθυνσης και μειώθηκε ο πληθωρισμός.

Μιλώντας κατά τη διάρκεια συνάντησής του με τα μέλη της Κυβέρνησης (11/9), ο Πρόεδρος Πούτιν υπογράμμισε ότι η ρωσική οικονομία ξεπέρασε την κρίση και αποκτά θετική δυναμική, η οποία πρέπει να διατηρηθεί και αναμένεται να οδηγήσει σταδιακά σε αποτελέσματα που θα ωφελήσουν επιχειρήσεις και πολίτες. [RIA, NG, TASS]

Ρύθμιση κυκλοφορίας κρυπτονομισμάτων

Ο Ρώσος Υπουργός Οικονομικών Anton Siluanov δήλωσε (8/9) ότι το υπουργείο του επιθυμεί τη ρύθμιση της κυκλοφορίας κρυπτονομισμάτων (π.χ. Bitcoin) μεταξύ επιχειρήσεων και πολιτών της χώρας. Αρχικά, οι ρωσικές αρχές αντιμετώπιζαν ως παράνομο κάθε είδος χρήματος που εκδίδεται από φορείς μη εγκεκριμένους από το κράτος αλλά σταδιακά δέχθηκαν την πραγματικότητα της εκρηκτικά αναπτυσσόμενης αγοράς κρυπτονομισμάτων, καταλήγοντας στη διαπίστωση ότι δεν έχει νόημα η απαγόρευση της κυκλοφορίας τους και ότι προέχει η ρύθμιση της, έτσι ώστε να θωρακιστεί η ασφάλεια των συναλλασσομένων και να οργανωθεί αποτελεσματικά η αγορά. Σχετική νομοθετική πρόταση αναμένεται να καταρτιστεί έως το τέλος του τρέχοντος έτους. Στην τελευταία θα περιγράφονται οι ενδεδειγμένες διαδικασίες αγοραπωλησίας κρυπτονομισμάτων και καταχώρισης των συναλλασσομένων σε μητρώα. Η διαδικασία θα μοιάζει σε γενικές γραμμές με εκείνη που ακολουθείται στην αγορά ομολόγων. Δεν έχει διευκρινιστεί ακόμη ποιες συναλλαγές σε κρυπτονομίσματα θα εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του νόμου.

Έργα οδοποιίας στη Σεβαστούπολη

Με διάταγμα (9/9) που αναρτήθηκε στον ιστότοπο του Κρεμλίνου, ο Πρόεδρος της Ρωσίας δρομολόγησε τη διάθεση, εντός του τρέχοντος έτους, 800 εκ. Ρουβλίων (€ 11,6 εκ.) για την υλοποίηση έργων οδοποιίας στη Σεβαστούπολη. (<http://static.kremlin.ru/media/events/files/ru/6mz8iAnL1OPX34gQNO6bk1AGEIbOaANs.pdf>) Τα χρήματα θα προέλθουν από το προεδρικό αποθεματικό ταμείο και θα εκταμιευτούν μέσω του Υπουργείου Μεταφορών.

Ένωση Ρωσικών Τραπεζών

Το Συμβούλιο της Ένωσης Ρωσικών Τραπεζών ARB επικύρωσε (12/9) την αποχώρηση των εννέα μεγαλύτερων τραπεζών από τον φορέα. Πρόκειται για τις Sberbank, VTB, VTB 24, Gazprombank,

Rosselkhozbank, Otkritie Bank, Alfa-Bank, B&N Bank και BM-Bank, που ανακοίνωσαν την απόφασή τους τον Ιούλιο τ.έ., αποδίδοντας την στον μη ικανοποιητικό τρόπο εργασίας της ένωσης και την ανεπαρκή εκπροσώπηση των συμφερόντων των τραπεζών. Η ARB ιδρύθηκε το 1991 και αριθμεί περισσότερα από 400 μέλη. Ως προς τα επόμενα βήματα, οι αποχωρήσαντες συζητούν τα ενδεχόμενα δημιουργίας νέου φορέα ή ενίσχυσης εναλλακτικού υφιστάμενου (ένωση «Ρωσία»). [RIA]

Basel Aero

Δημοσίευμα της εφημερίδας Vedomosti (12/9) φέρει τη μεγαλύτερη ρωσική τράπεζα Sberbank ως αναζητούσα αγοραστή για το 20% (μείον μία μετοχή) της Basel Aero (www.basel.aero). Η Basel Aero ιδρύθηκε το 2007 και από το 2012 λειτουργεί ως κοινοπραξία των Basic Element, Sberbank και Changi Airports International. Η εταιρεία διαχειρίζεται τα αεροδρόμια Krasnodar, Sochi, Gelendzhik και Anapa, στα οποία αντιστοιχεί τουλάχιστον το 7% της συνολικής επιβατικής κίνησης της χώρας.

Sberbank

Στο πλαίσιο συνέντευξης Τύπου που δόθηκε στις 12/9, ο Δ/νων Σύμβουλος της Sberbank (μεγαλύτερη ρωσική τράπεζα), Herman Gref, τάχθηκε υπέρ της ιδιωτικοποίησης της τράπεζας και της συρρίκνωσης της παρουσίας του δημόσιου τομέα στη ρωσική οικονομία, εκφράζοντας την άποψη ότι στόχος πρέπει να είναι η τόνωση του ανταγωνισμού και η λειτουργία όσο το δυνατό λιγότερων κρατικών τραπεζών και όσο το δυνατό περισσότερων ισχυρών ιδιωτικών. Βεβαίως, ο κ. Gref διευκρίνισε ότι η απόφαση για την ιδιωτικοποίηση ή μη της Sberbank είναι υπόθεση του κράτους. Οι δηλώσεις Gref κρίνεται σκόπιμο να ερμηνευτούν υπό το φως παλαιότερης τοποθέτησης της επικεφαλής της Κεντρικής Τραπεζής της Ρωσίας Elvira Nabiullina περί ανέφικτης ιδιωτικοποίησης της Sberbank καθώς και υπό το πρίσμα παλαιότερων δηλώσεων του ίδιου του Gref και του Προέδρου Πούτιν περί μη πιθανής ιδιωτικοποίησης στο εγγύς μέλλον. [TASS]

Διαδικτυακό εμπόριο

Σύμφωνα με στοιχεία των Ρωσικών Ταχυδρομείων και της Ένωσης Εταιρειών Διαδικτυακού Εμπορίου (AITC), η αξία της ρωσικής αγοράς διαδικτυακού εμπορίου ανήλθε στα 498 δισ. Ρούβλια (€ 7,2 δισ.) στο α' εξάμηνο τ.έ. και ήταν αυξημένη κατά 22% σε σχέση με το αντίστοιχο περυσινό διάστημα. Η AITC εκτιμά ότι η αξία της αγοράς θα ξεπεράσει το 1,1 τρισ. Ρούβλια (€ 15,9 δισ.) έως το τέλος του 2017. Το 37% (πρόβλεψη για 420 δισ. Ρούβλια στο σύνολο του 2017) υπολογίζεται ότι αφορά

διασυνοριακές συναλλαγές και συγκεκριμένα εισαγωγές προϊόντων από Κίνα (90% των παραγγελιών και 52% της αξίας), ΕΕ (4% των παραγγελιών και 23% της αξίας) και ΗΠΑ (2% των παραγγελιών και 12% της αξίας).

Εξυπηρέτηση δανείων

Σύμφωνα με στοιχεία του United Credit Bureau (OKB), το μέσο χρέος των προσώπων που είναι πιθανό να δηλώσουν αδυναμία εξυπηρέτησης δανείου είναι της τάξης των 1,75 εκ. Ρουβλίων (€ 25.300). Στις διατάξεις του πτωχευτικού δικαίου εμπίπτουν – ως πιθανοί να δηλώσουν αδυναμία εξυπηρέτησης – πολίτες με χρέη άνω των 500.000 Ρουβλίων και καθυστέρηση πληρωμής (τουλάχιστον ενός δανείου) άνω των 90 ημερών. Στο τέλος του α' εξαμήνου του 2017 ανήκαν σε αυτήν την κατηγορία 660.000 άτομα (1,4% του συνόλου των δανειοληπτών, οι περισσότεροι σε Μόσχα και Αγ. Πετρούπολη. [RIA]

Έκθεση «Υποκατάσταση Εισαγωγών»

Στις 12-14 Σεπτεμβρίου έλαβε χώρα στη Μόσχα η εμπορική έκθεση «Υποκατάσταση Εισαγωγών» (www.imzam-expo.ru), που διοργανώνεται από την κυβέρνηση της Ρωσικής Ομοσπονδίας. Η έκθεση στοχεύει στην ανάδειξη των δυνατοτήτων και της ανταγωνιστικότητας των εγχώριων επιχειρήσεων και οργανισμών στον τομέα της παραγωγής και διάθεσης προϊόντων και υπηρεσιών που μπορούν να υποκαταστήσουν εισαγόμενα προϊόντα και εισαγόμενες υπηρεσίες. Καλύπτονται κλάδοι όπως ο μηχανολογικός εξοπλισμός, η ιατρική, οι κατασκευές, οι μεταφορές, τα αγροδιατροφικά προϊόντα, η ελαφρά βιομηχανία, τα καταναλωτικά αγαθά, οι ΤΠΕ, τα καύσιμα και η ενέργεια. Συμμετέχουν περισσότεροι από 300 εκθέτες από 45 ρωσικές περιφέρειες και οι επισκέπτες είναι περισσότεροι από 10.000.

Αγορά ιχθυρών

Σε άρθρο του RIA Novosti (15/9) αναφέρεται ότι η Ρωσία κατατάσσεται τέταρτη διεθνώς ως προς τις αλιευθείσες ποσότητες του 2016 (4,7 εκ. τόνοι). Ο ομοσπονδιακός οργανισμός αλιείας Rosrybolovstvo αναμένει παρόμοιες επιδόσεις φέτος, οι οποίες, πάντως, δεν πρόκειται να επηρεάσουν τις τιμές, που κινούνται ανοδικά. Όσον αφορά τη ζήτηση, δημοφιλής στις ψαραγορές παραμένουν οικονομικά προϊόντα όπως ο βακαλάος (310 Ρούβλια/κιλό), η πιλάπια (300 Ρούβλια/κιλό) και ο ροζ σολομός (420 Ρούβλια/κιλό), αλλά και ακριβότερα προϊόντα, όπως ο οξύρρυγχος (3.300 Ρούβλια/κιλό) και ο καπνιστός σολομός (2.800 Ρούβλια/κιλό). Στα μεγάλα καταστήματα (π.χ. Pyaterochka, Perekrestok, Karusel, Kopeika Dixy) προτιμώνται κατά κύριο λόγο σολομός, πέστροφα, γάδος, τέρκα, γλώσσα, λαβράκι και τσιπούρα (τιμές από

399 έως 749 Ρούβλια / κιλό). Όπως προαναφέρθηκε, οι τιμές κινούνται ανοδικά και η διαφορά μεταξύ τιμής παραγωγού και τιμής λιανικής πώλησης παραμένει μεγάλη. Έτσι, φθηνός βακαλάος που αγοράζεται από τους αλιείς 60-80 Ρούβλια καταλήγει να πωλείται στα supermarket 200-220 Ρούβλια. Πολλοί θεωρούν ότι η απόκλιση οφείλεται στους μεσάζοντες, ενώ οι ίδιοι οι ενδιαμέσοι υπενθυμίζουν το αυξημένα έξοδα που αφορούν ενοίκια, μεταφορές, φόρους και πιστοποίηση.

Στο ίδιο δημοσίευμα υπογραμμίζεται ότι η ποιότητα των ιχθυηρών που διατίθενται στην αγορά δεν είναι η καλύτερη δυνατή, αφού, σύμφωνα με τον μη κρατικό οργανισμό Roskontrol, το 53% των κυκλοφορούντων ιχθυηρών εμφανίζει κάποια χαρακτηριστικά παραποίησης. Ειδικά στις περιπτώσεις του βακαλάου και ακριβών τύπων σολομού παρατηρείται συχνά η κυκλοφορία άλλων (συγγενών και παρόμοιων) ψαριών με αυτές τις συγκεκριμένες ονομασίες. Εκτός της αναγραφής ψευδών στοιχείων ως προς το είδος του αλιεύματος που περιέχεται στη συσκευασία, ανακρίβειες έχουν διαπιστωθεί και όσον αφορά την περιεκτικότητα συντηρητικών και λίπους. Η Roskontrol ισχυρίζεται ότι το 32% των ιχθυηρών στα ράφια των καταστημάτων είναι επικίνδυνο για κατανάλωση, είτε λόγω ανεπαρκούς συντήρησης (παστά και καπνιστά ψάρια και χαβιάρι) είτε λόγω κακής κατάψυξης είτε λόγω γενικότερης κακής ποιότητας. Κατά την κρατική υπηρεσία ελέγχου Roskachestvo, η κατάσταση είναι σήμερα ελαφρώς βελτιωμένη σε σχέση με ενάμιση χρόνο πριν, καθώς τα φαινόμενα παραποίησης έχουν περιοριστεί αρκετά.

Κλαδικοί παράγοντες σημειώνουν ότι η υψηλότερη τιμή πώλησης ενός προϊόντος στο λιανεμπόριο δεν σημαίνει αναγκαστικά ότι αυτό είναι και ανώτερης ποιότητας, ενώ οι καταναλωτές είναι σχεδόν αδύνατο να διακρίνουν ένα παραποιημένο προϊόν, ιδίως στις περιπτώσεις των φιλέτων χωρίς δέρμα και των επεξεργασμένων προϊόντων (π.χ. μπιφτέκια ψαριού). Την παρακολούθηση της διαδρομής ενός αλιεύματος από τον ψαρά μέχρι τον καταναλωτή ελπίζεται ότι μπορεί να διευκολύνει σύστημα ηλεκτρονικής πιστοποίησης που θα τεθεί σε λειτουργία την 01.01.2018.

Αλυσίδα εστιατορίων Sbarro

Η αμερικανική αλυσίδα εστιατορίων πίτσας Sbarro υπέγραψε νέα συμφωνία δικαιόχρησης για τη Ρωσία και θα συνεχίσει την επέκτασή της στην αγορά, στην οποία κατείχε σημαντική θέση από το 1997 μέχρι το 2014, όταν επλήγη από την υποτίμηση του Ρουβλίου και τη ρωσική απαγόρευση εισαγωγής πολλών τροφίμων από τη Δύση. Τότε έκλεισαν τα περισσότερα καταστήματα της επιχείρησης και τερματίστηκε η συνεργασία της με τη ρωσική Hospitality Planet. Στη νέα της προσπάθεια, η Sbarro θα συνεργαστεί με τη ρωσική HoReCa Band Group για το άνοιγμα τουλάχιστον 300 καταστημάτων έως το 2027, από 22 σήμερα. Οι σχετικές πληροφορίες δόθηκαν από τη συμβουλευτική εταιρεία του κλάδου ακινήτων JLL. Παράλληλη πορεία με την Sbarro, δηλαδή πορεία επέκτασης στη ρωσική επαρχία, ακολουθούν ήδη οι ανταγωνίστριες Domino's και Papa John's. [Reuters]

Anta (Carlo Pazolini)

Το Διαιτητικό Δικαστήριο της Μόσχας κήρυξε (14/9) την πτώχευση της μεγάλης επιχείρησης λιανεμπορίου υποδημάτων Anta (εμπορικό σήμα Carlo Pazolini). Η διαδικασία είχε ξεκινήσει τον Αύγουστο τ.έ., κατόπιν αιτήματος της Alfa Bank, εκ των σημαντικών πιστωτών της Anta (μαζί με Sberbank, Unicredit Bank, Promsvyazbank και ATB Bank). [RIA]

Ενέργεια-Περιβάλλον

Παραγωγή και εξαγωγές πετρελαίου και φ.α.

Ρωσικές εξαγωγές πετρελαίου, προϊόντων πετρελαίου και αερίου Ιανουαρίου-Ιουλίου 2017 (Ομοσπονδιακή Υπηρεσία Τελωνείων FCS):

	Συνολ ποσότη τα	Αξία	Εκτός ΚΑΚ	ΚΑΚ
	Χιλ. Τόνοι	Εκ. \$	Χιλ. Τόνοι	Χιλ. Τόνοι
Αργό	149.050	53.140	138.292	10.757
Προϊόντα πετρελαίου	91.104	34.806	85.294	5.810
Βενζίνη	2.716	1.251	1.326	1.390
Diesel, εκτός biodiesel	31.258	13.865	28.795	2.463
Υγρά καύσιμα, εκτός biodiesel	39.437	11.730	38.348	1.089
Υγροποιη-μένο Φυσικό Αέριο (mcm)	13	1.636	13	0
Φυσικό αέριο σε αέρια μορφή (bcm)	119	20.640	99	20

Ρωσικές εισαγωγές πετρελαίου, προϊόντων πετρελαίου και αερίου Ιανουαρίου-Ιουλίου 2017:

	Συνολ. ποσό-τητα	Αξία	Εκτός ΚΑΚ	ΚΑΚ
	Χιλ. Τόνοι	Εκ. \$	Χιλ. Τόνοι	Χιλ. Τόνοι
Αργό	372	28	0	372
Προϊόντα πετρελαίου	400	486	224	176
Βενζίνη	18	8	0,4	18
Diesel, εκτός biodiesel	74	35	4	70
Υγρά καύσιμα, εκτός biodiesel	29	5	1,2	27
Φυσικό αέριο σε αέρια μορφή (bcm)	5	80	0	5

Ο Υπουργός Ενέργειας, Alexander Novak, δήλωσε (6/9) ότι αναμένει ότι η τιμή του αργού Brent θα διαμορφωθεί στα \$45-\$55 / βαρέλι το 2018. Επιπλέον, γνωστοποίησε ότι η Κίνα υπέβαλε στη Ρωσία ερώτημα σχετικά με τη δυνατότητα προμήθειας περίπου 3,5 εκ. τόνων μέσω του ρωσικού λιμένα Κοζμίνο στον Ειρηνικό το επόμενο έτος, από τις ποσότητες που προορίζονται για τον αγωγό Ανατολικής Σιβηρίας – Ειρηνικού Ωκεανού. Εντός Ρωσίας, ο συγκεκριμένος αγωγός διακλαδίζεται προς Κίνα και προς λιμένα Κοζμίνο, μέσω του οποίου αποστέλλονται προμήθειες προς Ιαπωνία, Νότια Κορέα, Κίνα και άλλους προορισμούς.

Αναφερόμενος στη ρωσική παραγωγή πετρελαίου και την παρατηρηθείσα μείωση κατά τον Αύγουστο τ.έ., ο υπουργός παρατήρησε ότι τα αίτια της κάμψης ήταν εποχικού χαρακτήρα. Τον συγκεκριμένο μήνα η Ρωσία μείωσε τη μέση ημερήσια παραγωγή (εντός και εκτός πλαισίου OPEC) κατά 344,9 χιλιάδες βαρέλια, διαμορφώνοντάς την στο επίπεδο του Οκτωβρίου του 2016. [TASS, FCS]

Συμφωνία Ρωσ. Ομοσπονδίας – ExxonMobil

ExxonMobil και Ρωσική Ομοσπονδία κατέληξαν (12/9) σε φιλικό διακανονισμό αναφορικά με διαφωνία τους στο πλαίσιο της υλοποίησης του project Sakhalin-I (<http://www.sakhalin-1.com>), σύμφωνα με σχετική ανακοίνωση του ρωσικού Υπουργείου Οικονομικών (14/9). Το τελευταίο χαρακτήρισε τον συμβιβασμό αμοιβαία επωφελή, ενώ η ExxonMobil αρνήθηκε να αποκαλύψει λεπτομέρειες. Η συμφωνία υπεγράφη από ρωσικής πλευράς από τον Υπουργό Οικονομικών Anton Siluanov.

Υπενθυμίζεται ότι τον Απρίλιο του 2015 η ExxonMobil προσέφυγε σε διαιτησία στη Στοκχόλμη (SCC), ζητώντας αλλαγές στην ερμηνεία της παραγράφου περί φορολογίας της

«Συμφωνίας Κατανομής της Παραγωγής (PSA)» του project Sakhalin-I. Η ExxonMobil πίστευε ότι η θυγατρική της, Exxon Neftegas Limited, πλήρωσε μη οφειλόμενους φόρους της τάξης των \$ 500 εκ., διότι, ενώ η φορολογία επί των κερδών μειώθηκε στο 20% το 2009, η ίδια συνέχισε να φορολογείται από τις ρωσικές αρχές με τον υψηλότερο συντελεστή (35%) που προβλεπόταν στην αρχική συμφωνία των μέσων της δεκαετίας του 1990. Η Ρωσία από την πλευρά της θεωρεί ότι οι όροι της PSA δεν υπόκεινται σε μεταβολές. Στο διάστημα Απριλίου 2015 – Σεπτεμβρίου 2017 έγιναν και από τις δύο πλευρές κινήσεις με στόχο την εξωδικαστική διευθέτηση της υπόθεσης. [TASS, Reuters]

Αιολική ενέργεια: VetroOGK

Η εταιρεία παραγωγής αιολικής ενέργειας VetroOGK (ιδιοκτησίας της κρατικής Rosatom) σχεδιάζει να ξεκινήσει την κατασκευή αιολικού πάρκου δυναμικότητας 150 MW στην Adygea της δυτικής Ρωσίας την άνοιξη του 2018. Οι εγκαταστάσεις θα κατασκευαστούν σε τρία στάδια και η ανώτατη συνολική αξία της επένδυσης θα είναι 20 δισ. Ρούβλια (€ 290 εκ.). Για την υλοποίηση του έργου θα συνεργαστούν η πορτογαλική Megajoule, η ρωσική Atommmash και η ολλανδική Lagerwey. [RIA]

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΣΤΗ ΡΩΣΙΑ

Απρίλιος - Μάιος 2018

	<p>WorldBuild Moscow / MosBuild 03.04.2018 - 06.04.2018 Building / finishing materials www.worldbuild-moscow.ru</p>	 <p>Neftegaz 2018 16.04.2018 - 19.04.2018 Equipment and technologies for the oil and gas industries www.neftegaz-expo.ru</p>
	<p>Elektro 2018 16.04.2018 - 19.04.2018 Electrical equipment for electrical engineering. Automation. Lighting engineering. www.elektro-expo.ru</p>	 <p>TransRussia/TransLogistica 17.04.2018 - 19.04.2018 International transport and logistics services and technologies www.transrussia.ru</p>
	<p>Interfood St. Petersburg 17.04.2018 - 19.04.2018 Food products and drinks http://interfood-expo.ru</p>	 <p>ExpoElectronica 17.04.2018 - 19.04.2018 Electronic components, modules and systems http://expoelectronica.ru</p>
	<p>MiningWorld Russia 17.04.2018 - 19.04.2018 Machines and equipment for mining, processing and transportation of minerals http://miningworld-russia.ru</p>	 <p>Navitech 2018 24.04.2018 - 27.04.2018 Navigation systems, technologies and services www.navitech-expo.ru</p>
	<p>Tires & rubber 2018 24.04.2018 - 27.04.2018 Rubber goods, tires, their production, raw materials and equipment www.expoentr.ru</p>	 <p>Analitika Expo 24.04.2018 - 26.04.2018 Laboratory equipment and chemical reagents www.analitikaexpo.com</p>
	<p>Sviaz 2018 24.04.2018 - 27.04.2018 Telecommunications, control systems, IT and communication services http://sviaz-expo.ru</p>	 <p>STL. Systems for transport & logistics 2018 24.04.2018 - 27.04.2018 Transportation technologies, logistics solutions, services and storage systems www.stl-expo.ru</p>
	<p>Metalloobrabotka 2018 14.05.2018 - 18.05.2018 Equipment, instruments and tools for the metalworking industry www.metobr-expo.ru</p>	 <p>Beer 2018 22.05.2018 - 24.05.2018 www.soud.ru</p>
	<p>Mir Stekla 2018 28.05.2018 - 31.05.2018 Glass products, manufacturing, processing and finishing technology www.mirstekla-expo.ru</p>	